

ملا نصرالله

№16. Щъна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

16 قىمتى 12 قىك

Литог. С. БЫХОВА

پورى دكارا، گورەن بىگۈن غازىتە لە سەن بارەندە نە يازىزىللار ...

О, эти чистые газеты ...

اداره و قانتور
تفلیس، داویدوف کوچه‌سی نمره ۲۴.
Тифлісъ, Давидовская ул. 8. № 24.

Редакція журнала „МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ“
تیلغرام ایچون آدریس: تفلیس، ملانصرالدینه.

Тифлісъ, „Молланасреддинъ“

اعلان قیمتی

قیباق صحیفه دیپیطیت ایله برسطه‌ی ۰ ۱ قیک، دال صحیفه‌ده ۷ قیک.

آدریس ده دیشمنک حقی ۳ دانه یدی قیک لک مارقدار.

آبونا قیمتی

قافقارازه و روسيه‌ده: ۱۲ آيلغى - ۵ مئات

“ ” ۶ آيلغى - ۳ مئات

“ ” ۳ آيلغى - ۱ مئات ۶۰ قیک

اجنبی مملکتله‌ده: ۱۲ آيلغى - ۶ مئات

“ ” ۶ آيلغى - ۴ مئات.

فسخه‌سی ادره‌مزه ۱۰ قیک، اوزگه شهرلرده ۱۲ قیک.

۱۹۰۹ آپریل ۱۹

هفتنه‌ده بر دفعه چیخان تورک مجموعه‌سی در.

۱۳۲۷ ربيع‌الآخر بازار

تحریر المرأة و المرأة الجديدة

عالی مشهور قاسم بک امین عربجه یازدیقی و ادیب محترم ذاکر القادری جنابلری تورک دیلینه ترجمه ایتدیگی همین کتابلار خانم الاری اسارتندن قورتارماقہ دایر شبرین دیل و معنالی دلیلر ایله بحث ایدیرلر.
عورتلرک آزادلقینی آرزو ایدنله بو کتابلاری آلوب اوخوماقی مصلحت کوروریک. هر برینک قیمتی ۳۵ قیک در. خواهش ایدنله ورینبورغ غوبرنیاسنده اورسق شهرینده احمد الاسحاقي جنابلریندن ایسته‌سونلر.

г. Орекъ, Оренбургск губ. АХМЕДУ г. ПСХАКОВУ.

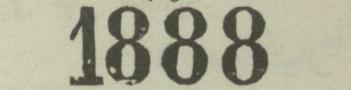
1897

«پراوادنیق» شرکتی نئك

تفلیس، سولولاق کوچه‌سنده، نمره ۴
Тифлісъ, Сололакская ул. 4.

تعمیرات موسمی مناسبتی ایله
پراوادنیق — لینوله اووه‌ی

1888

آلوب او تاقلارک فرشینه دوشەمگى مصلحت کوروریک.

«لینوله‌اوم» اولان يerde دخی پارکیت، پول‌لارک رنک‌لنمگى، نقشی، فرشی، قالی قالیچه، کناره، موشناه وغیر شئ لازم دگل
هر قسم فرشه دوشەن شئلردن «لینوله‌اوم» او باره‌ده ياخشى در، كه جوهرياتك تائيرندن خراب اولمۇر، يېرىيەندە سىلىنمىر،
آسان تميزلەزىر و هميشە كوزل در.

اوزى اوچوز اولا اولا، «لینوله‌اوم»

محکم‌لەتكىدە، آسانلەقىدە و كوگىچىكىدە ايندى يە تىك شەھرت تاييان جمیع اوتفاق فرشلىنىڭ جملەسىندن بىرمىجى يىر توپور،

بوڭىدە شاهىدلەر ھمان تحفه‌لر و تصديقنامەلر كە «پراوادنیق» شرکتىنە روس و اجنبى سرکى
(ویستاواقا) لرنە ویريلوبىدر.

«لینوله‌اومكى» نقشلىرى و حسابى طلب اولونان كىيمى گوندەريلور.

ادیبات

جهد ایلیوک پوزمغه جمعیتیان

بونلاری پوزماق بزه او لماز چقین
هاردا که گوردوگز او خویوک لعنتیان
حکم ایلیوک: کفرله او لاشدیلار
دین خدادن قریلوب قاشدیلار
جمله‌سی کافرلره يولداشیدیلار
چونکه تعصبلری یوق چاشدیلار!

ابو نصر شیبانی

قیوملوق قانطوری

دینلی، ایمانلی، عدالتلی، عبادتلی، آغزی
دعالی، الی تسبیح‌لی حاجی‌لاری الله تعالی
دنیاده نهند او تری خلق ایلیوب؟
اوندان او تری کمه او لیریمز وصی و
قیوم‌سز قالماسونلار، و یورتلاری کور او لمد
سون و مالارینی زوربا زورلای لار ییوب دا
غیتماس-ونلار و موقوفاتلار آرا یرد پوج
او لاماسون.

لاکن داغستاقده پتروفسکی شهرندن سوا
بی بومطلبی هیج بریانده ایندی‌یه تک ملاحظه
ایلمیوبلر، بیله که بر نیچه ایل بوندان
ایرسه‌لی بو شهرلک آغزی دعالی حاجی‌لاری بر
بره جمع اولوب محض الله رضاسی ایچون
حکومتک اذنی ایله و قاضی جنابلرینک
تصدقی ایله بر قیوملوق قانطوری آچوبلار که
هر یئر مسلمان او زینه قیوم و وصی تعیین

نیلیوم ای وای بو اوروس باشدیدیلار

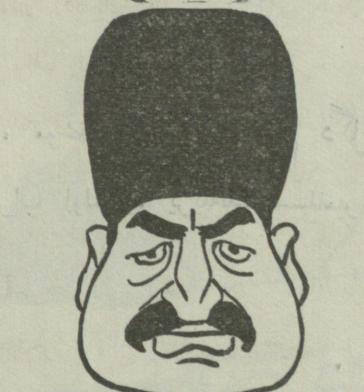
پیلمیورم هاردان آشوب داشدیدیلار
او لکده گوندن گونه چو خلاشیدیلار
هر عمله، هر ایشه چو لغاشدیدیلار
قویمایوک آی کمنه‌لر، آی یاشدیدیلار!
هیوه‌لار هر یره دیر ماشیدیلار

هر بری مین گونه ایش ایجاد ایدیر
مجلس آچوب فطرلار ایراد ایدیر
شیعه ایکن سوننی لری شاد ایدیر
سوننی ایکن شیعه‌یه امداد ایدیر
سانکه بولار بر بره قارداشیدیلار
یوقدی تعصبلری چاشیدیدیلار

هیچ بری او ز مذهبنک حرمتن
گوزلیور گوزلیور ائل غیرلین.
جمله‌سی بر یولدا قویوب نیتین
خوشلامیورلار آتلار عادتین
چونکه نه سوننی نه قزلباشیدیدیلار
بر یاوا شئ در بو باشی داشدیدیلار

امر تعصب اوله بطلال فیچون؟
سوننی دیه شیعه‌لره جان نیچون
شیعه بیله سوننی‌نی انسان نیچون
بر لشے یعنی بو مسلمان نیچون
همت ایدوک دین گیدیر آی باشدیدیلار
قویمایوک آلداتدی بزی ساشدیدیلار.

ایندی که دویدوگز بولار؟ نیتین

بیلیر دیم که آخره بله گوز ده گمچک.
ایله بیله ده اولدی.

مثلا، بو گونلار قازاخ شهر نده شیعه لر لر دارسنه سنه اوج
سوذی او شاغینی چخار دوب قوو بلال، محض او سبیه که بو
او شاخ لر اوجی نکده آدی عمر ایمش.
اگر بو خبر يالان دی، قازاخ شیعه لر بند و بالی اولسون بو
سوزی يالاندان ایجاد ایدنک بو ونده، اگر دو غری درسه، شیعه لری
تا پشیر دیم یئری گویی یوخ یوردن یارادان بر الله.

ایکمچی مژده بودر که تقليس شریعت مدار لارمز قرار
قویدیلار که آچیلماغی نظرده اولان تباذه روحانیه مدرسه سی نک
آدینی قویسونلار شیعه مکتب خانه سی و اورایه سوننی طلبه لرینی
قبول ایله مسونلار.

من بو سوزاری بوراده اوندان او تری یازیرام که برد
بر ایشه چالیشانده، گیجه و گونوز چالیشمیاق، چونکه آداما گوز
ده گهر: برجه گونوز لری چالیشماق کفایت در. یو خسے بو نچه
ایلک مدنه غازیته لرده و مجلس لرده همیشه چیغیر با غیر سالمیشیق
که «آی مسلمان قارداشلار، گیجه ده و گونوز ده گرگ سعی ایده که
متفق اولاد».

گیجه لر سزه پیشکاش اولسون،
برجه گونوز لر چالیشماق بس در.

«هر دم خیال»

ملت دوستلری

بزیم شهسده بر نچه رو سجه او خو موش مسلمان بیدا اولوب:
با شلارینده شاپقا، او زلری قر خیق، بری سیده هله سدو دینت، چنه-
سنده کیچی سقالی، باشیلیو بلال که بز مسجد مکتبه خیرینه تیاتر
اویونی چخار داجایق، نقدر دیدیک «بلام، او ز عیکزی بیلولون،
تیاتر ندر، اویون ندر، او نک پولینی مسلمان خر جله سه جه نمده
یانار»، بو ظالملر با خمادیلار. بر نچه دکان چیلایدھ یولدان چخار-
دوب بو آپیلک ۲۲ نده بر حقه باز اویونی قایردیلار. نقدر ایسه
دیم من گیتمیم اولمادی، دور دوم منده گیتمیم. اویون نه اویون:
ایله او یادیمده قالدیکه آخره بش آلتی بگلر گلدیلر، بر یکه
ستول قویوب اوستنده چا خراخ آراخ دوزوب، جماعتنده او تانمیوب
اونلارک گوزی باخا باخا او قدر ایچیدیلار که هاموسی کیفلنندی.
صکره ده دالاشوب بری برینی ازوب داغیلدیلار. هیج زاد. آدام
تو ولا ما. هله آدینیده قویوب لار «ملت دوستلری».

و برد بی تاما شایه گلن آدمه بر پارچه قرمزی کاغذ
ویریدیلار، اوستینده یازیایی، و دیور دیلر که بوردا هر کسک
بری یازیلوب، هر کس گرک او ز یئنده او تور سون. باخ بو
سو ز لاب آخماق سوزدرو. چونکه بلکه بر مشدیده ایله کاغذ

اینمک ایسه سه، همین قانطورایه رجوع ایله سون، که بلکه عدالتلی
و عبادتلی شخص لر لر سه و تلاشی سایه سنه هباج بر مسلمانک
صغير لر یئنک حقوقی مردم آزار لر احتیارینه گیچمه سون.

الله عمر ویر سون، بو نچه ایلک عرضنده قیوم لق قانطور اسی
گوست مردیگی خدمتک انتها سی یو خدر. بورادن چخان صالح
قیوم و وصی لر هله ایندی یه تک هیج نخجو اندده گور ستمیوب.
سو زیمزی ثبوته یتور مکدن او تری آد با آد سایا بیله رویک.

پترو فسق قانطور اسندان شهادت نامه آلوب چخان دین دار-
لارک بیری ۱۳۱۷ مجي تاریخ ده وفات ایدن ملک محمد بابا یوفه
قیوم اولوب و مرحومک ڈار فنون امتیازی آلینان مکتبی تعمیر
ایلیوب هلت ایچون بر بویوک یادگار قویدی.

همین قانطور ادان شهادت نامه آلوب قیوم لق چخان لارک بیری
ده ۱۳۲۲ تاریخ ده حاجه گین گونی وفات ایدن بر دولتی یه
قیوم اولوب و مرحومک آلتی یاشنده قیزینی چیغیر دا چیغیر دا
قاضی نک کومک لگی ایله او ز قاردشی او غلینه نکاح ایندیروب که
«دولت ال دن گیچمه سون».

قانطور ادان چخان قیوم لارک بیری سمر قنده آخوند حاجی
ملا برات جنابری در، بیری دانا باش کنده حاجی کریم در،
خلاصه، سوز مختصر یا خشی در.

ملا نصر الدین واسطه سی ایله اطراف و اکنافه اعلان اولو.
نور که غیر مملکت لرده هر بر کسہ امین و آغزی دعالی وصی
و قیوم لازم اولسه، بو آدریس ایله ایسه سونلش: پترو فسق داغ-
ستنان، باریاتین سقا یا کوچه ده، قیوم لق قانتورا رئیسی حاجی فلا نکسه.

لاغلاغی

مژده

سو ننی و شیعه اتحادی طرفدار لرینه مژده:

بو آخر و قتلرده غازیته لرده ها او خو یور دیم که گرگ یاز
گیجه و گونوز چالیشماق سو ننی شیعه ترقه سینی آرالقدان
گوتوره ک.

اما منم فکریمه بر ییله شای گلیردی که دو غری در، سو ننی
و شیعه لگی آرالقدان گوتوره بآن جاق مسلمان اولماق لازم در،
بو نکله ییله نه لازم که بو یولده همی گیجه چالیشماق همی گو-
نو ز چالیشماق؟ گیجه نی الله قارانلیق یارادوب که محلوق یاتوب
دینجیزی آلسون، مگر کفایت ایله مزمی که برجه گونوز لر چالشوب
گیجه لری راحت اولماق.

نم سوزومه باخان اولمادی، و گنه غازیته لرده او خو یور دیم
که «مسلمان لاره لازم در گیجه گونوز اتحاد یولنده چالشوب بری
یار لرینه آرخا اولماق و نفاقي آرادان گوتوره». اما من بیلیر دیم که بد فظر لر بد نظر ندن قور تاره بیجا غایق،

مرض ناخوش اولماغنه سبب اولا بیلهه.

یازیق فاغیر روس ایله خیال ایلیوب که مسلمان علم الله
علم لری بیلهه قرار داده بویون اگوب دخی عاجز قالاچالار. اما
خیر، بو خیال خام خیال در.

بیلهه که روس - مسلمان اشقولاسنده درس ویرن معلم لریمزه
لیسی بر گون آرشنین یاریم او زو نلقنده بر یوغون موشتوق
چخاردو ب باشلیور او شاخلارک بیرینی دوگمه. اشقولانک ناظری
شاقيقیتی نک سیینه گلور گورسون که بو نه معركدر. معلم تیز
بر پایروس چخاردو تاخیر موشتوقه و باشلیور چکمگه و ناظره
دیبور که «او شاخ درسینی بیلمیردی»، من اهال جه یا پیشیدیم قولان
غمدان زریمپانی باشلادی». ناظرده معلمک سوزینه اینانوب قویوب
گیدیر. والسلام.

اوئی دیمک ایستیوردیم که بو اوروس طایفه سی دوغردان
چوخ خام در، ایله بیلدر که فلاقتانی و آغاجی مکتبه دن گوتورمک
ایله دخی معلم لریمزی معطل قویاچاق.
موشتوغلک جانی ساق او لسون.

«جر جراما»

یاخشی عادت

ملا عموم، قولاق ویر سنه تازه بر خبر سویلیوم. اما چوخ
ایشیتمه لی خبر در. آ کیاشی بزده غریبه خبر لر وار ایمش، هیچ
بینندن بزیم خبر مز یو خدر. آتالار سوزیدر، که باشیننا گلن
باشماقچی اولار. منمده باشیما گلمه سیدی، هیچ اولنه کیمی خبریم
او لمیا جایدی.

عایبدا او لاما ساء، بزیم جعفری گنجنه نک اطرافنده کی فازاقلار
کنندیندن ایولندری میشدیم. هر ایشیانی تمام ایدوب، بر نچه فایتون
آدمله گیتیدیک گلینی گتورمگه. ایلکه کندک بهری باشیندان داخل
اولدیق، گوردیم، که یولک اور تاسیندا قیرخ اللی نفر الی پایالی
کیشیلر دور و بالار. بزی گورن کیمی بر سوز دیمیوب، چکوب
فایتوندان بزه سالوب، پایا بازارینی ایشلندیلر. ملاعمو! گوزلر گز
کور او لسون گوزمه سون! او که لازم در بزه کوتک اور دیلار. کیمی نک
باشی یاریلدی، کیمینک قولی سیندی، کیمینک نه بیلیم نه ای
قیریلدی. غرض بر ساعت بیله اورها اوردان سوکرا بزدن ال
چکوب، چکیلیدیلر. من او لوم او زیک انصاف ایله: مطلبی بیلمه مش

سن او زیک دو گلو سیدک آجیق ایقندگمی؟ دو گنلرک للریندن قور
تاران کیمی یولدا شلارا دیدیم مینیک فایتونه گیری قایداق!
ایستیوردیک که فایتونه مینک، بو حالدا آدمله آراسیندان بر نچه
نفس آرالانوب، یانیمه گلوب، بزه خوش گلديکز ایله دیلر. آجیدیم
دهاده دوتی. یانیمه گلندردن بریسی بزی بیله گورنده دیدی:
باغیشلیک، بزیم عادلوز بیله در. گلین آپار ماقه گله نی دو گرلر. بو
سوز منی ساکت ایندی. چونکه عادتک قاباغیندا نه دیمک اولار?
بزیم بیله گوزل عادتاریم آزدرمی؟ غرض سوزی اوزاتامیوم.

دوشیدیکه یری قاباقده اولدی. برینه ده ایله سی دوشیدیکه یری
گریده. بس لا یقیدیم سن الله مشدی قاباقده او تو را، بگده دالیده.
بو او یونچیلار بو مطلبی قانماسه دیلار، ایله او دیکه هیچ کس او-
لارک کاغذینه با خمادی: ایگید آدمله گلوب دوز قاباقده اگلشیدیلر،
خانچالکده دسته سندن با سدیلار، بس کسدہ اولاری دیندیره بیلمدی،
دیندیر سهده قالماقال دو شردی. بو او یونچیلار اولا بردہ بیله حققا باز لق
چخار تماسونلار، خدا نکرده چخار تماسالار، قانسونلار که دالده
قاباقده او تو ماق کیمه لازم در، داهه دیمه سونلار سندک یرک لیشن جی
جرگه ده در. و بر تازه خبر ده بودر که تبریز لی هاشیمک بایداق
دار لاریندن بریسی قاچوب گلوب بزیم قازاقه، بوردا اولوب سید،
او زیده مرثیه خوان. بونک فکری بودر که بوراده بر مستبد
دسته سی یغسون، فوروز با یارامی گونی جماعتی یخدی مسجد،
اور تایه قویدی بر قازان سویوق سو دعادر زاددان او خویوب
او فوردی سویا، صکره دیدی: «جماعت بو تحويل سویودر، هر
کس بو سودان ایوینده ساخلاسون، هر نوع دردک درمانیدر»
بو سوزی ایشیدن کیمی جماعت مسجدن چیخوب ایولرینه ساری
بیله قاچدیلار گویا قاراداوی داللارینجه قو ووردی. نهیه قاچیر-
دیلار؟ ایولردن قاب گتورمگه، قاب! قاب! والله بالله تعالیه قاب
گتوره گه. مسجدنده سو اوستونده بر باسها باس دوشیدی، الله
گوستره سون.

شهر قازاخ، امضای «مشهدی قاسم»

ملی منظمه

ریالنی اشقولالار، مسلمان او شاخلاری هیشه در سدن چخانده
او خودو قلاری تصنیف:

او خال نه خال دی اورا دوز دوره میسن،

آ میرزه.

بر ایلون مدالنده بزه نه اور گتمیسن،

آ میرزه،

ساققالی چال. - آ میرزه،

آغزی چووال - آ میرزه،

بو خال نه خال - آ میرزه.

موشتوق

بو اوروس طایفه سی دوغری دان چرخ خامدی.

مثلا، معلوم در که روس مکتبه نده فلاقتا ساخلاماق قدغن در،
و همچنین او شاخلاری آغانجن دو گمک قدغن در، و هله بوندان
سو ایی او شاخلاره چور دیمک ده قدغن در.

بو قرار داد البته روس اشقولالار نده درس دین علم الهی
معلم لرینه خوش گلیمه جک ایسی و نجده خوش گله بیله ردی،
بر صورتده که شاعر دیوب: «ترک عادتی تر گیتمک موجب

نجات

گنه ایرانلی لاره نجات یسولی بلکه گدھ بک هعندنده اولان
ایرانلی لار طوفندن آچلا.

یمه که لو گونلرده بورایه اوج نفر درویش گلوب و گیجه لس
منزل لرده حسین کردن، حمزه صاحب قراندن و قریش بخارایی
دن لیقسیا اوخویورلار که بلکه جوانلارڭ قانی جوشە گله.
گنه ایرانه نجات یولى بلکه بو درویش لردن آچدلا.

پول تورشی سی

یقاییرینودار شەسندە ساکن اولان اىرانلىلار اوز آرالارنده دورت يوز آلتى منات يغوب تاپشىرىمىشىيلار ايى مشهدى يە و بىشەندى قاندىداتە كە بو آغالار پوللارى گوندرسوئلر تېرىز آخلاقلۇندا.

دوغري در، مشهدى لر پول لاري گوندره جك ايدييلر تبريزه، اما
كور خوبلار که يول ده ايستي دن پول لار قوخوب پوچا چخالار. و
بو سيلدين مشهدى لر دورت يوز آلتى مناتى قويوبلا تورشى يه که
خراب او لماسون، هر کس ايي نامase. آند او لوسون ملا شکر
اخوندل نا هحرم عورتلىڭ ٤٤٥-نىڭ آراسىنە الينى سالوب
حکیملىڭ ايلەمگىنە کە بو يازىلان احوالاتىدە بىنىك خلاف يو خدر.

مِلْتَدِنْغ

ایروان غیمنازیستلرینک چو خیسی بیوک بر میقینع قور دیلا ر
و بو فصل لری اوراده جهه قرار قویدیلا ر. او لمجی فصل: مسلمان
غیمنازیستلاری بو گوندن دو تمش او زون چو خالیلا رله و قارا پاپا خ
لیلا رله گر ک گورو شوب، دانش ماسون لار. ایکمچی فصل: او غیمنا-
زیستلریک آتالاری و يا قاردا شالاری او زون چو خا گیبورلر و
قارا پاپا خ قویور لار، گر ک ایولریندہ قالما سون لار اوروس پانسیو نده
ویں یلسنلر. او چو هیجی فصل: آیز لیکدہ غیمنازیستلر او ز آرالریندہ
پول یغوب دولت دوماسنده او لان مسلمان و کیلملرینه بر تیل وور
سون لار که او نلار (و کیلملر) وساطت ایلسون لر تا اینکه ایروان
غیمنازیستلر نک ایملر دن بری او خومقدن بیلنی قارالدین و بسر جه
قیکلیک منفعت ویرمین آنا دیلفنی بون لار ک ایچن دن گوتور سون لار.
امضا: سیمس غ.

نه سیله بو ایل گنجدهه مدرسه روحا نیه جناب پیغمبر اک آنا
دان اولماغنی ریبع الاوقات ۱۷ ده بایرام ایله‌دی؟
بونک سبلی بودر که نیچه وقت دن بری گنجدهه دانیشیر مسلا ر
که کویا مدرسه‌ده او شاقلا ری سوننی ایله‌مک ایستیورلر. آیک اون
یدی سینده بایرام ایلوب او شاقلا ری او تور دیلر که خلقک آراسنده

گلینی فایتونه قویوب اون سازین يول = ینه میشدیک که بردن
فایتون دایاندی. قاباغه باخوب، گوردیم که بر نفر قوى هیکل
شخص قولارینی و قیچلارینی چرمیوب، فایتونه قاباغینی کسوب،
دیبور: یا آدم گلسون منه گولشسون ویا اون بش هنات ویروب
او تیک!... دها دالیس-منی یازمیرام. بدنیم باشدان آیاغا ایندیده
آغريبور. اما اوراسینی سویلیوم، که بزده او نلارک ایکی قویونلا-
رینی اوغورلا دیق. قیز ایویندن شئی اوغورلاماقدا بزیم گنجده
عادتدر. غرض سنه آند ویریرم بزیم حاجی مصطفی نک شیخ
نظامی باره سنه ایتدیگی سخناوه بو سوزلری ژورفالدا یاز گلن،
که او ز گه مسلمانلاردا بو گوزل عادتدن خبردار او لسو نلار.
از طرف دوستکر یونجا ساتان.

تلغراف خپرلری

- ◆ باکو - مولود پیغمبری بایرامی «سعادت» مکتبنده آیک ۱۷ ده، «کرامت» مکتبنده آیک ۱۲ ده اولدی. اتفاق و اتحاده هیچ سوزیوق.
- ◆ عشق آباد - بر پارا حمیت لیلر وفات ایتمش برس شخص آدینه آچیلان بر مکتبک چوق یاشاماغی مصلحت او لمادیغینی دو - شونوب «مظفری» مکتبنی با غلات دیلار. او نک یسرینه زمانه یه گوره «محمد علی» مکتبنی آچدیلا.

◆ باکو - بو آخر لرده، شہر کے کئی مدنیتی سونور، لذتی
فاحیر، دخی، نہ گولمہ سسی ایشیدیلیں، نہدہ قان سیلماری گورو^۱
نور، دیسن ایمیکی باکو مسلمان شہری دگل، ساکت مردار
«مالاًة ز» کندی در.

◆ حاجی طرخان - «ایدل» غازیتی هینئنی بویسوك بىر مىقىلغۇ
فوروب حىكومىتك تاتارلارى روسلاشىدیرماق سەنكەنە شەدتلى
پىروتست اىتدى.

• • • • • • • • • • • • • • • • طهران - ♦

استانیوول - کربلای عبدالحمیدی بن کهنه سبته قویوب ویر-
مشدیلر بن حامبالک دالینه که شهردن چخاردوب آپاروب سالسون
زیبیل قوطی سینه. دیمگان سبت دلیک ایمش: آز قالمشدی
یازیخ کیشی دوشوب شکست اولسون.

♦ توکیو - عبدالرشید ابراهیموفاٹ مقاله‌لری یازیلان «بیان الحق» نوصرلری بورانک هر معبدینه گلیدر. یاپونیالیلر اوNLاری مقدس کتاب کیبی ساخنلیوب احترام گوستیریلر.

◆ گنجھے - بورانک مکتبی نک ترک دیلی معلم مگینه بو فر
چوق یاخشی مسلمانجھے بیان اما همیشه اورو سچھے دانشان معلم
تعین او لوندی، اذ شا الله ترک دیلی بو معلمک سایه سنه تیز ترقی
ایدھنکدر.

هزدن کورسلمیو. زحمت چکوب کلکیز اداره مزده
ایروانده «دەلەلە» - هیچ وجہیله چاپ ایده بیلمه نیک،

مدیر و باش محرر: خلیل محمد قلی زاده.

اعلانlar

كتاب البيان

آدلۇ تىسىرىمىز اىكى جىلدە تمام اولىدى، ھەدىيەسى جىلدسىز ۳ مىنات ۵۰ قىك، مجلد ۳ مىنات ۹۰ قىكىدىن ۴ مىنات ۵۰ قىكە دىلە. پوچىطە خرجى ۸۰ قىك.

تىفلیس، Воронцовская ул. фабричный тупикъ д. № 2.
Гаджи Ахундъ Мовла заде.

تازە آچىلان

«قاۋە لوندون»

غالاوىنسقى كوچىددە، مانتاشىۋڭى اىوندە نمر ٦،
او بشەستۈلەنۈۋە سوبرانيانڭ آلتىندە

محض لاقيدوھ و قومپانىياسى ناڭ

معدن و ميوھ سولارى (ليمونادلارى)

ھەمچىن قەھۋە، چاي، شوقولاد، قاقاوا، سود، قاتىق، مو-
رۇزئۇۋە، ھر جور بىيۇو، سويوق زاقوس-قلالار، اىستى
پىراشقىلار و غرائىھلەر. تىزىلەك و سىلەقە انۇندا من تىبىددەر.
فووارەلى باغچەسى. احترام اىلە ئىبارىدەزە و قومپانىياسى.

ژورنا لەزگ تارە و كەمنە نەرمەلەرى و كىتا بلارى باکودە ساتىلىرى
پاراپتىدە وارانسو فىسى و راتكىلسىكى كوچە لرگ كۈنچىندە مشەھدىي اىوب
على اكىبر اوھىك دەنەنە. خواھش ايدىنلەر اورايە تشرىف گتۈرسۈنلەر.
ژورنالىڭ ھەر بىر نىخىسىنىڭ قىامتى على اكىبر اوھىك دەنەنە
12 قىكىدر. الده ساتانلاردا 15 قىكىدر.

اعلان و آبونە قبول اىتىمك اىچۇن دە و كىلمىز ھەن مشىدى
ایوب على اكىبر اوھىدە.

بادکوبىدە مەمانخانە اسلامىيە

Гостиница „Исламія“ въ гор. Баку.

نەمرەلىنىڭ قىمتى ۱ مىناتنى بش مناتە قىدرىدە و آھىزىز خانەمۇدە ھەر
جور آسيا ويورۇپا خوركىلەرى موجۇددەر، اسقراحتىنى سون مېشىرىلەرنى
مەمانخانەمۇزى بىر دفعە گلوب كۈرمەلەرى رجا اولنۇر. پاسپورت سىز
مسافەلەر زحمت چىكمەسونلەر، چۈنكە دىوان حەكمەنە گورە قبول اولۇن
مېجاقلالار. آدرىسىمۇز: غوبىنسىكى كوچەدە لالا يوقت اىويادە مەمانخانە
اسلامىيە صاحب مەمانخانە: اسماعىل مەممۇددازە.

Баку، Губернскaya ул. номера „Исламія“. телефон № 1291

اعلان

كتابخالەمۇدە ھەر جور مكتبه و معارفه دايىر كتابلار موجوددر كتاب
تىرىجى الفرائىض، رسالە زىبەة الأحكام، عمدة الأحكام، عجم دىلى، اوشاقدىغان
چىسى، نصيحة الأطفال، ترجمە تىحفە نصوحىيە و تفصىر الألق، آن ائر
مولالا زادە و تېرىزىزدىن خرىتەسى ۶۰ قىكە و مەرات وطن ئىر بىرى
15 قىكىدىن حاجى على اصغر محمد زادە كتابفروش دەنەنە ساتىلىور.

داغىلان خېر يالانا چىخسۇن. معلومدر كە باکودەدە آيت اوڭ
ايى سەنەدە بايرام ساخىلەدارلار، بونڭ سىدى بودر كە باکو شىعەلردى
(وبالى دىيەنەك بويىنە) كويىا دىنەنەن چىخوب سوننى لىگى قابول اىلە
مك فکر نىدەدرلەر.

غۇرض، كە اخوات اىلە اولوب.

اعلان

او مبارك آغزىم اىلە او فوردىگەن تەحويل سوينىنىڭ بىر
نېچە بوتولقە احتىاط اىچۇن ساخلىورم. ايى هەقته بوندان
اقدم اوج بوتولقە لوندون شەھرىنە كوندىماشىم. پارىزىنە دە
و غىر مۇتلىق شەھرىلەنەن دە سفارش گلەمكىددەر.
مۇمن مسلمان قارداشلار فەرەقىيەتى ئىتۈرمىلەپ و قىتى كە
ايستەسونلەر. بوتولقاسى يىدى مىنات يارىمدىر. ئالۇر اىلە
سەكىز مىنات يارىم.
آدرىس، شىشەدە قاضى جىنابىرىنە.

اعلان

كەنجىھىيە كەن مسافەلەر لازم يىلىرىك خېر ويرك كە بىز
جىمعە گۈنلەرى واقرالە كەلمىھەجگەن، چۈن كە جىمعە گۈنلەرى كەنچە
مەمانخانەلەرى كەنچە كەنچە كەنچە كەنچە كەنچە كەنچە كەنچە
دوشىگە يىر اولمۇر.

اماضا: فايتونجىلار.

پوچىطە قوطىسى

جواد اویىزىنە «آلالانان»: قرآن آيەسىنى مەجمۇعەمۇزە يازماقى
و بو بارەدە دانىشماقى لازم يىلىمېرىك.

كەنجىھىدە «كەنچە شاعىرە»: ۱۷ مەجى نۇمرەدە چاپ اولۇنار.

عشق آبادە حاجى ملا عبدالعالى روپە خوان شىروانىيە:
ادارەمۇزە كۈندرىدىكىز مكتوبى او خودىق، اما هىچ تعجب اىتمەدىك:
مرىئە خوانلارىمۇز آغزىنەن و قىلەنەن نا لايق سوزلەر كەنچە
بو غىرييە ايش دەكل. سەز بارەڭىز دە مەجمۇعەدە يازدىقلارىمۇز بەتەن
دە اولمش اولسە - بىز او بەتەنلارى اوز كە غازىتەلەردىن كۆتۈرۈپ
يازدىق، بونڭلە بىراپ كەنە هان يازدىقلارىمۇز تىصدىق ايدىوب دىيوب
رىيەك كە بىز كۈندرىدىكىز مكتوبى او سەقادىنەن ھە بىر چىكىن
ايىش باش وىرە يىلەر.

عشق آبادە «باجادان باخانە»: يازدىقلىرى خېرىلى چاپ اولۇن
مالى درلار، اما حىف كە سزى تائىمېرىق.

اوردو بادە مەخصوصى سىاحىمەز مشەھدى موزالان بىگە: مكتوبلىز

17 مەجى نۇمرەدە چاپ اولۇناجاق.

قىلىس دە زىركە قاضى زادەيە: پولكىزلا بىز چاتىماقى دەنەرلەر

اداره مزدہ ساتیلان کتابلار:

قیمت لرى	پوچتا خرىجىلە	ادارەدە	يازانلار	كتابلارڭ آدلارى
				درس کتابلارى:
۴۰ قېك	۳۵ قېك	چىرنىايروسى	وطن دىلى اولمىجي ايل ايچون درس کتابى	
۲۶ قېك	۲۰ قېك	معلم م. محمود بىت اوف	تورك الفباىسى —	
۲۶ قېك	۲۰ قېك	گىنچە معلمى مىرزا عباس ملا زادە	برنجى كتاب اولمىجي ايل ايچون درس کتابى	
۳۰ قېك	۲۵ قېك	رشيدبىك افندى زادە	اوشاڭ باغچەسى بىرنجى ايچون درس کتابى	
۳۰ قېك	۲۵ قېك	» »	بىرىتالاطفال ايكمىجي ايچون درس کتابى	
۱۰ قېك	۸ قېك	میرزا عباس ملا زادە	مشق مجمو	
۱۶ ق.و.	۱ مىنات	آخوند ارس زادە	قراءت کتابلارى:	
۲۰ ق.و.	۱ مىنات	عباس آقا غاييوف	ترشیح الفرایض	
۲۰ قېك	۲۰ قېك	آخوندابوتراپ مرحوم، ع. حسين زادە، فايق نعمان زادە و ملا ناصر الدین.	رستم و سهراب (گوزل) شكلى (اى)	
۱۷ قېك	۱۵ قېك	ملا ناصر الدین	آخوند زينال (شكلى)	
۱۷ قېك	۱۵ قېك	قربانلى بىك	آخوند زينال (شكلى)	
۱۷ قېك	۱۵ قېك	ايراندە حریت	آخوند زينال (شكلى)	
۷ قېك	۵ قېك	حقوييردىيوف	ملت دوستلىرى	
۱۷ قېك	۱۵ قېك	میرزا ملکوم خان	شيخ و وزير (فارسجه)	
۷ قېك	۵ قېك	مبىع ترقى	مبىع ترقى (فارسجه)	
۵۰ قېك	۵۰ قېك	آخوند يوسف ئابى زادە	حقىقت اسلام	
۴۵ قېك	۴۵ قېك	» » »	اسلام تارىخى (برنجى حصه)	
۲۵ قېك	۲۵ قېك	» » »	اسلام مەلکەتلەرنىڭ خرىيەسى	
۴۰ قېك	۴۰ قېك	» » »	معلم الشرىعە (برنجى حصه)	
۵۰ قېك	۵۰ قېك	» » »	معلم الشرىعە (مېھى حىصە)	
۲۰ قېك	۲۰ قېك	میرزا عبدالله طالب زادە	ايىكى اوشاڭ	
۵ قېك	۵ قېك	» » »	قانلى مصادمه	
		آثار احمد بىك جوانشىر (ملى شعر مجموعەسى)		

شاگرد دفترلىرى: ادارەدە يوز دانەسى ۲ مىنات ۴۰ قېك.

«فالۇزنى» واسطەسى ايلە اىستېنلىر ھ سفارشى ۱۷ قېك آرتق

پوچت خرىجى ويرەجىلىرى.

تفلیس ده مهمانخانه « داغستان »

نومەلرەڭ قىمتى يارىم مىناتدان اوچ مىدا
تە قدر در. ھن جور آسيا و يوروپا خورك
لرى گۇئورتىك اولار. تمىز و ايشيق نومەرە
لريمىز چوخ راحتدرلر. پاسپورتسز قوناقلار
زحمت چىمەسو نىلر، چونكە ديوان حىكمەن گورە
قىول اولونىيماجاقلار.

آدرىس: تفلیس، پىسىقوفسقى كوجىدە
نمرە ۹۳، تازە معالىجە خانەنەك قىاغىندە، قونقا
دوران مىدانىك يانندە.

صاحب مهمانخانە عىسى كىبلاى جەفر
اوغلى گىنچەلى.

Тифлисъ, Песковская ул. д. № 93,
противъ новой жечебницы д-ра Григорья-
на. номера «ДАГЕСТАНЪ»

تفلیس ده چىخان « قاقفازار سقايا آرمىدا »

غازىتىئەنىڭ مدیرى جناب ب. س. ايسادزە توقۇق
ايديز دعوادە يارالانالاردان، شىكىت و خستە اولانلارдан
زحمت چىمەنەكىنى اولىمانلارдан و دعوادە تلف اولان
و فوت اولانلارڭ عىال و اوشا خالارندان — ھر مىلت دن
اولسە، يۈخارى دە آد وېرىلىن غازىتىئە ادارەسىنە تىزلىكىدە
اوز بارەلرنىدە مەفصلە آشاغەدە يازىلان معلوماتى كوندرىسون
لر: ۱) شىكىت اولانڭ فافىلىيەنى، آدىنى و آتاسىنىڭ
آدىنى ۲) اونىڭ منصبىنى و هانسى پولقىدە قوللوق ايديز
دى. ۳) هارالى در و ايندى هارادە اولىور. ۴) ايولى در
مى، سوبايى درمى و نە قدر اوشا غاغى وار. ۵) هارادا
يارالانوب و شىكىت اولىوب (شەھادتىنامە كوندرىمىلى)
۶) هانسى « ناغراد » لارى وار. ۷) حسن اخلاقى بارە
سىنە حكىمەت دن شەھادت نامە.

بو معلومات اوئىدان اوترى لازىم در كە اوچا، شىكىت
لرە اعانە اولىسون، و ايىكمىجي — اوئىلار ئ اوشا خالارى
تفلیس بىانىدا آچىلان يقىم خانەيە كوتورولسۇنلار.

اعلان

ايىقى نەزەرەن ئەنلىكلىقىزىلارى مەسلمان
ايوندە قىزى و اوغانلىن اوشا خالارىنە تىرىيە و درس وېرمىك
ايىنىور. آلمەتكىچى قلاسەتك درس وېرە بىللەرلى. اوزگە
شەھىدە گىنەمگى قبول ايدىورلار. خواھش ايدىنلر ملا ناصر الدین
ادارەسىنەن سوروشىۋىنلار.

МОЛЛА-НАСРЕДДИНЬ

КОНТОРА и РЕДАКЦІЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлісъ.
Давидовская ул. д № 24.

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САЛІРИЧЕСКІЙ и ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

ЦѣНА на ГОДЪ:
Съ доствою . . . . . 5 руб.
За границу . . . . . 6 руб.
ЦѣНА за ОБЪЯВЛЕНИЯ:
за мѣсто занимаемое строкою
петита впереди текста 10 коп.
позади „ „ 7 коп.

حکومت طرفندن تصدیق
او نوش ماغازین لوحه‌سی

بر مناھە تك مەھلت ايله ويريلور بر مناھە تك

ال ماشينلارى - ٢٥ مناھەلقدن باشلامش

روسييەدە محض اوز ماغاز الارمنزدە ساتيلير.

تفليس ده اوچ مخصوصى شعابه وار:

(۱) غالاوينسى كوجىددە، ميريمانوفك ايوننە، سردار عمارتى نك قباۇندە.

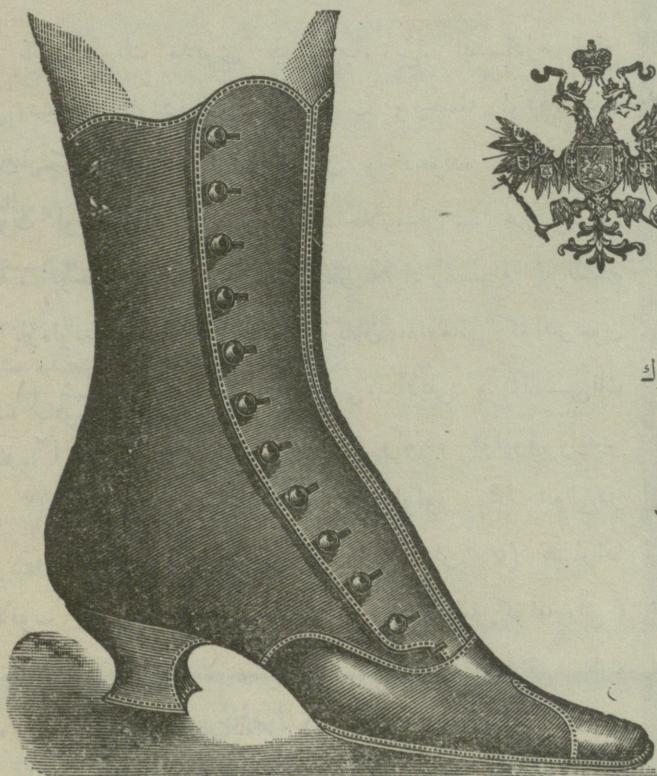
(۲) واقزال كوجەسندە، اينفينجيانسک ايوننە.

(۳) آولا بارددە، قاخىنلىقسى كوجىددە، حسن جلالوفك ايوننە.

ساخته‌لر يىندىن احتياط ايدون.

فابر يقه علامتى

پتربورغىدە « مەخانىچىسى » شرکتىك

چوخ اعلا

آياخ قابلارى

پىله نشان وار.

ماگазىدە ساتيلير.
ФАБРИЧНОЕ КЛЕЙМО

اصل مال لارڭ اوستىندە

روس -- آميريقا ريزىن مانوفاكتوراسى نك شرکتى

فيرماسى « آرداوغولينق »

(اوچ گوشلای)

ТРЕУГӨЛЪНИКЪ

همان درى اسقلادى و بعضى زاغرا
يرده نېچنى مال لار
و روس آميريقا ريزىن قالوش لارى
مانوفاكتوراسى نك

پتربورغك « مەخانىچىسى » شرکتى نك

آياق قابلارى يىندىن اوترى « قريما » و « آپریتورا »

مسلمانلار کە تىعەلەك دېرىگىسى

آى آخوند بىز سىزه بىر كوك قاز دېرىك سىزده صىح اولماسا بىزه اوڭىز يۈمىر تاسىنى دېرىون

اسلابول فاجعه‌سى

يافى فucht كچونك سوبولانيونج بوزھىمار بالقلارى تو تماق ادلىور، اما قىمت اوسلە زېھلى بالغىاردى ...
Переворот в Турции